

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:

Főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

VIII. kerület, József-körút 65. szám

Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, június 30-án.

179. szám.

Katasztrófa.

Mert a főváros utcáin a jég kilyukasztotta a gázlámpák üvegeit s a víz előtött egy csomó pinczelakást — katasztrófa volna ez is?

Az igazi katasztrófa arra kifelé történt és fűrge hivatalos jelentések, még fűrgebb telegrammok hozzák a szomorú részleteket, amikből a nagy, országos katasztrófa képe bontakozik ki. A főváros minden összezuzott lámpájára egy-egy elvert határ esik és ahol tegnap még vidám aratásra készülődtek, ma elgyötört gazdák nézik, mit hagyott meg nekik a jég, az isten haragja. Mint valami beomlott állvány alól, csak időnkint és a legkülönbözőbb pontokról szakad fel valami rettenetes sohajtás, ami arra figyelmeztet, hogy ott is halálra sebzett áldozata nyög a váratlan katasztrófának. Minden újabb telegramm egy másik vidékről hozza ezt a sohajtást.

A jégverés pusztítva hasított magának utat az étellel megrakott magyar földön. Nem reménykedők állnak most az aratáshoz, de siratók. S nekünk arra kell gondolnunk, hogy milyen igaza volt a pénzügyminiszternek, aki még a nagy reménysek napjaiban szigorú takarékosságra intett a budget összeállításánál. Lám, most már oda a jó esztendő, ellenben küszöbön az inséges napok.

Pedig mennyi szép reménység fejlődött a szépen érő gabonával! Azt hitte a gazda, hogy sok szomorú esztendőért hozza meg a kívánatos kárpótlást ez az idejű termés. Csak az aratás mehesse rendben és a mezei munkások ne csináljanak bajt. Amiről aztán

egész szívvel gondoskodott a földművelési miniszter. Most pedig ott ütött be a katasztrófa, ahol sem a gazda, sem az állam, sem az engedékenység, sem az erőszak nem tehetnek semmit: egy hirtelen támadt istenítélet megtizedelte a termést. Sőt, ha igazak a jelentések, egyes vidékeken az életnek negyvenötven százalékat is semmivé tette a jégverés.

Milyen csekélyke reménység ilyenkor, hogy a meteorológiai intézet zivatarosi osztályába csak lokális katasztrófákról érkeztek jelentések! Sok lokális katasztrófáról sok jelentés — vajjon együtt nem országos csapásnak adja hírét?

Tehetetlenül, reményeiben megtörve áll a gazda az országos csapás területén. És megint csak oda fordulhat esdő tekintetével, ahonnan az önértetére utalva szeretik mindenkor elhessegetni. Az államhoz, amely kétségtelenül nem arra való, hogy bizonyos osztályokat gondozzon, de amelynek mégis csak első sorban kötelessége, hogy az elemekkel küzdőknek segítve nyuljon a hó alá. Esztendő mulik esztendő után és az ég nem ad a gazdának kárpótlást, amiért az állam csak felkezevel osztja neki a segítséget. Az állam nem könnyít rajta, a szociálizmus a mellére nehezedik s amit a föld megad, azt az ég elveszi: mi várhat ilyen szorongatásban a magyar gazdára? Csak a csüggedés, ha nem a pusztulás. Pedig a kettőből egy is elég, hogy a történeti múltú gazdai osztály kemény derekát meghajlítsa.

Bár volna a zivatarosi osztály tudósítóinak igazuk! És bár tudnának megnyugtani az ezután érkező jelentések.

De ha bebizonyulna, hogy nagy és országos csapás érte a magyarságot, akkor a földművelési kormányra felelősséges napok fognak elkövetkezni. Cselekednie fog kelleni, sokat és sürgősen. S ezért mondtuk, hogy nagyon okos volt a pénzügyminiszter, amikor a budget összeállításánál a legnagyobb takarékosságra intette kollégáit. Legalább nem kell majd szűken mérnie, amikor a földművelési miniszter új áldozatokat kér a súlyosan meglátogatott gazdaosztály érdekében.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a folyó ügyeket elintézték.

Szerb egyházi ülés. A szerb egyházi kongresszus választmánya legutóbbi ülésében több, közjogi szempontból is fontos határozatot hozott. A miniszterelnök egyik leiratában a kongresszust egyes egyházi javak leltározására hívta fel. A kongresszus választmánya kijelentette, hogy a kormány e kívánságának hajlandó eleget tenni. Ugyancsak ez ülésben ujjal napirendre került a patriarcha palotája építésének terve is. A választmány tudvalevőleg már régebben elhatározta, hogy a patriarcha számára Karlóczán palotát építtet, e palota építési költségeit egy felveendő kölcsönből fedezi, mely határozatokra a legfelsőbb jóváhagyást követlenül már ki is eszközölte. Minthogy azonban itt külön alap megterhelteséről van szó és hogy az ügy a törvénynek megfelelően elintéztessék, a kongresszusi választmány elhatározta, hogy a legfelsőbb jóváhagyás kieszközölését utólag a miniszterelnök útján fogja szorgalmazni. Végül elhatározták, hogy a budai püspöki palotát megfelelően kibővítik, — hogy ott a patriarchának — a fővárosban való tartózkodása idejére, állandó szállást nyujthassanak.

A szélkakas.

Michel Corday-tól.

Nyolcz nap óta esik az eső. Marlottei nyaralójába beszorultan Boléne a regényíró, a felesége és a gyermekei hallgatják és nézik, hogyan ömlik a víz. Ostorként csapkodja a tető bádoglemezeit, nehéz tömegekben árad ki az ereszekből és csattogva loocsan szét a földön, átáztatja és kifényesíti a faleveleket; előnti az utakat; szüntelenül új meg új karikákat gyűrűztet a tócsák sokaságán. A komor ég is, mintha fölhighulna, sűrű szürkés permetegben szitálódik le a vidékre.

Hasztalan várták a Boléneok ama rövid szünetek egyikét, amikor megkoczkáztatva, hogy valamely pocsolyába ugrunk, vagy a hideg ereszlét a nyakunkba kapjuk, beszívhatjuk az ázott gyepek és a nedves földnek éltető szagát, elláthatjuk tudónket friss levegővel, mint a buvár, mielőtt a vízbe újra lebukik.

Tartós, országos eső esik, a nyaraló párisiak elkésérsítésére teremtetett eső. A látóhatár egy bizonyos pontjáról, melyet a falusiak a rothadó saroknak neveznek, szüntelenül tolnak a nehéz, palaszínű felhők, egyik a másikat hajtja előre, hogy valamennyi a Boléneok háza fölött hasadjon szét és zudítsa le a tartalmát.

A légsúlymérőn, a régesrégi, a kortól

meglustult légsúlymérőn, kárba vesznek az óránkint tiszszér is megismételt barátságos ropgtatások; sehogy sem akar emelkedni. Változatlanul jelzi: „Szél vagy eső“, amiben ugyan csalatkozik, mert az egyik ép úgy tombol, mint ahogy ömlik a másik.

És még boszantóbb egy szélkakas állhatatossága. A szomszéd háztetőn egy hét óta mutat észak-nyugat felé, a veszedelmes rothadt sarok irányában. Boléne és a felesége naphosszat figyelik, lesik a szél fordulását. De a szélkakas mozdulatlan marad. Pedig szépséges szép alak, valamely falusi mester remeke, aki valószínűleg tehetségéhez méltatlan tárgynak tartott egy egyszerű kakast. A négy bádög betű az É. K. D. N. betűk fölött ugyanis a hír istenasszonyának alakja magaslik. Loie Fuller-féle bőséges bő viganóban, égbe készül szállani és rendíthetetlenül fujja a trombitát. Most az esőben riadót látszik fujni és mutatja az utat a felhők komor seregeinek öldöklő angyal módjára, aki a második vizözönt rendezi.

Boléne szomoruan nézi a szélkakast. A hirnév! Hogy biztosabban szárnyára vegye őt, azért száműzte magát már májusban. Elfutott Párisból, hogy a magányban írja meg azt a vaskos könyvet, melytől annyi sikert remél. Mert mindig a következő regénynek kell meghozni a dicsőséget. De ez az eső megolvasztja erélyességét. Képzetele ép úgy nem fog lán-

got, mint a nedves gyufa. Ujra átgondolja a tervét, de a kiviteléhez így sem kezdhet.

Sötétnek fogja festeni az életet, amilyennek látja, különösen amikor esik. Le fogja leplesni minden csufságát, minden hazugságát, minden aljasságát, minden gyávaságát, amivel át meg át van szöve.

Könyörtelen lesz, irgalmatlan lesz és egy táira való elevenen nyuzottakat fog önöknek felszolgálni, hölgyeim, a keserűség mártásával leöntve.

Egyébiránt dolgozhatik-e azzal a két lurkóval a közelében, aki ott van bezárva mellette a szobában és akinek pezsgő kedve minduntalan kacagásban, kiáltozásban tör ki, hogy szinte rengenek belé a vékony közfalak.

És az az átkozott szélkakas még mindig északnyugati szelet jelez, mintha merő gnyóból Páris felé akarna mutatni. Páris! Párisban nem esik, vagy ha esik is, ott legalább nem áznak meg. Vannak kocsi, kávéházak, fedett átjárók, ahova menekülhetünk. Sőt a járdán is a házak mentén csaknem szárazon marad egy keskeny szalag. Aztán meg a sok csinos baka a magasra emelt szoknyák alatt! Alkalmunk nyílik karunkat kinnálni (az esernyőt is vele érve) a bájos ismeretleneknek, akiket meglep a zápor. A rövid váratlan kaland, mely csak egy szempillantásig tart, imé Páris öröme. Itt ugyan vesszétül hiányzik az öröm ebben a villában, ahol úgy zug

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. Bécsi tudósítók jelenté telefonon: Gróf Thun miniszterelnök a csehekkel a nyelvkérdés megoldása céljából tárgyal. Ha a csehekkel valamelyes meg egyezésre jut, akkor a németekkel folytatja a tárgyalásokat, végül pedig közös tanácskozásra hívja őket össze. Ebbe azonban aligha mennek bele a németek, mert addig szóba sem állanak Thunnal, amíg a nyelvrendeleteket vissza nem vonja. A helyzet pedig annál inkább komoly, mert a koronának az a nézete, hogy a nyelvrendeletek visszavonása előtt a cseheknek és németeknek egyezsége kell jutniok. Valószínű azonban, hogy a kormány akarva nem akarva is kénytelen lesz visszavonni a rendeleteket, de ebben az esetben kompenzálnia kell majd a cseheknek s így a csehek a nyelvharcz révén mindenesetre csak nyerni fognak.

Az új francia kormány.

(Távirati tudósítás.)

A Brisson-kabinet holnap mutatkozik be a kamarának. A kormány ez alkalommal fejti ki programját. Valószínű, hogy már kormányzása első napján kemény harcot kell vívnia parlamenti elleneivel. Groupis képviselő mindjárt holnap interpellációt intéz Brissonhoz a mérsékelt köztársaságiak nevében a kabinet általános politikája kérdésében. Ebben az interpellációban Groupis szemére veti Brissonnak, hogy nemcsak a hatalmat ragadta el a mérsékelt köztársaságiaktól, hanem még programját is azoktól kölcsönözte.

A „Journal des Débats” mai vezércikkében kijelenti, hogy a mérsékelt és a radikálisok egyaránt harcolni fognak a kabinet ellen. Mindazonáltal úgy látszik, hogy a radikálisok nagy reménységgel vannak telve. Százötven újonnan választott köztársasági képviselő a választók előtt arra kötelezte magát, hogy a reakzionáriusok ellen fog a parlamentben küzdeni. Ezekre számítanak a radikálisok. A szocialisták minden egyes pártágyalát a kormányval szavaz.

A vitában a kormány nevében Brisson fog szót emelni. Peytral ki fogja fejteni nézeteit azon adóreformtervezet felől, amelyet kormányra léptekkor adoptált. Ha a Dreyfus-ügy napirendre kerülne, Cavaignac hadügyminiszter és Sarrien igazságügyminiszter fogják a kormány álláspontját kifejteni.

Mára várják a börzereformról szóló dekretumnak kibocsátását. Peytral miniszter ellene van ugyan ennek a dekretumnak, de azért mégis kénytelen lesz ellenjegyezni

fejünk fölött az esőverte tető, mintha dobolnának rajta.

Oh, ha Boléne mindenáron váratlant akarna! Nincs a kabátja belső zsebében, a nyakig begombolt kabátzsebében egy levél, ismeretlen nő hízlgő levele, melyet a szerkesztőségéből küldtek ki neki? Rendszerint az cfajta leveleket megmutatja a feleségének, azután szivarra gyújt velük; a jámbor házi isteneknek ajánlja az áldozat e lángját. De ezuttal annyira esett az eső, mikor Boléne a levelet megkapta, hogy sem a feleségének nem mutatta meg, sem el nem égette.

Ha válaszolna rá? Ha találkozót adna? Mi történnék? És Boléne gondolatai szívesen elkalandoznak a szélkakas jelezte irányban, a beszantó északnyugati irányban, amerre azonban Páris is fekszik. Kieszél valamely ürügyet, megállapítja az öltözéke részleteit, megnézi az útmutatóban mikor indul a vonat Fontainebleau-hól Párisba, összekovácsolja a bűvös mondatokat, melyek regényei e bámulóját rábirják, hogy a kedvesévé legyen.

Szegény kis Boléne! Orrocskáját az ablakhoz nyomva áll és nem is gyanítja férje bűnös terveit. Boléne némi megvetéssel vegyes szanakozást érez iránta. Milyen könnyű a feleségünket megcsalni.

Különb is ebben a komor, borult időben, ebben az eső közt átszűrődött világosságban szinte csunyanak látja a feleségét. Sajátságos, hogy az apró foltocskák, melyeket a

azt és elődjei örökét átvonni. A dekretum Meline és Cochery miniszterektől származik.

A kamara körében kevés bizalommal vannak az új kormány iránt. A mérsékelt és a konzervatívok meg vannak győződve, hogy a már benyújtott interpellációk fölött támadó vitában a kormány meg fog bukni. Az új kabinet ma Brisson lakásán tanácskozásra ült össze. A külpolitika a tanácskozáson alig került szóba. A programot állapították meg, amely főbb pontjaiban így hangzik:

1. A kormány programját az országgyűlés mindkét házában a köztársasági unio szellemében terjeszti elő.

2. Az alkotmányrevízió kérdését egyelőre elejtik.

3. A Dreyfus-ügyben a kormány a hadseregnek és a jogerős ítéletnek tiszteletet fog szerezni.

4. A gabona-vámok július elsején ismét életbe lépnek, amely napon különben a váموkat ideiglenesen megszüntető dekretumnak érvényességi időtartama lejár.

5. Az új kormány elfogadja Delombrenak jövedelmi adórendszerét, amely a jövedelem progresszív megadóztatását elveti és a személyes kezeseti, valamint az ingóságok után fizetendő adót átalakítja.

Brisson első kabinetje.

1885. április 6-án megbukott Jules Ferry kormánya. A köztársaság akkori elnöke: Grévy, Brissonot bizta meg kormányalakítással. Ó az elnökség mellett akkor az igazságügyminiszteri tárczát kezelte. Kabinetjében volt egynehány kiténőség, mint Freycinet külügyi-, Allain-Targé belügyi-, Sadi Carnot pénzügyminiszter. Brissonot radikálisnak ismerték, ezért a mérsékelt elemek tartották kormányától. Érezte, hogy megnyugtató programot kell adnia. A bemutatkozás alkalmával tehát kijelentette, hogy a kormány csupán a haza javát tartja szem előtt, hogy a kabinet összeállításában a főszempont az volt, hogy helyet kapjon benne minden jelentős tehetség és hogy ezek nemes versenyre keljenek Franciaország és a köztársaság szolgálatában. A kommunisták, akik abban a hiszemben éltek, hogy Brisson kormányajutásával az ő napjuk föltámadott, keservesen csalókoztak. A Brisson-kabinet teljesen szakított a szélső elemekkel és törekvésekkel. Amikor a kommunisták megakarták ünnepelni 1871. május 21-ének negyedszázados évfordulóját a Père-Lachaise temetőben, elkoboztatta tőlük a vörös zászlót és nemkülönb cselekedett egy híres kommunista temetése alkalmával is. A katolikusok azonban ép úgy orroltak reá, mint a kommunisták; mert szent Genovéa templomát Pantheonná, a nagy emberek temető-helyévé avatta.

tavaszi csal elő a bővéru asszonyok homlokán; mennyire szembetűnők lesznek esős időben. Azután meg Boléne el is hanyagolja magát. Nem öltözködik, hiszen ugyse járhat künn. Az ismeretlen, akinek a levelét a férje keblén melengeti, bizonyosan csinosabb. Egyébiránt minden ismeretlen csinos. Boléne nem volna szabad erről megfeledkeznie. Mire gondol? Egyáltalában gondolkozik-e, mialatt a szélkakast nézi, mely észak-nyugat felé trombitál?

Igen, Boléne ur, az ön neje gondolkozik, azt gondolja, hogy nagyon rossz eszme volt öntől, mikor a jobban dolgozhatás ürügye alatt már május elejétől kezdve Marlotteba zárta be őt. Még ha Boléne ur igazán dolgozna. De épen nem. Egyik cigarettát a másik után szívja. Minden virágtartóban, névjegytálczán cigarettavégeket talál. Ezért a foglalkozásért nem volt szükség olyan messze elhurczolkozni. Falun nem igen kényelmes az élet tavasszal; mindent Párisból kell hozatni: főzeléket, vajot, tojást, sőt még virágot is.

Mert Boléne ur virágot kíván az íróasztalára.

Különb ez az egyetlen kissé finomabb izlés, amit magával hozott a falura. Minden egyébben szörnyű hanyagnak mutatkozik. Azzal az ürüggyel, hogy pihentetni akarja a haját, pihenteti a fésűt is? Ugyannyira, hogy becses személyiségén egy nagy öből látható, mely a halántékától a feje tetejéig terjed. Párisban,

A „Figaro” azonban, ami egyébként érthető, úgy itéli meg a Brisson-kabinet kormányzását, hogy gyöngé és ingatag volt, hogy a hozzáfűzött reményeket nem váltotta be, sem az aggodalmakat nem igazolta, amelyekkel fogadták. Októberben választások voltak, amelyben a köztársaságiak talajt veszítettek. Az új kamarában helyet foglalt 65 bonapartista, 73 monarchista, 64 reakzionárius, 107 radikális, 275 mérsékelt, akik akkor még nem hívták magukat progresszistáknak. Az új kamarában, akárcsak a mostaniban, nagyon sok volt az új ember. A Brisson-kabinet nagy erőmegfeszítéssel csak az év végeig tarthatta magát.

December 29-én leköszönt és utána Freycinet alakított kormányt. A francia újságok analogiát találnak az akkori és a mostani viszonyok között s nem jósolnak huzamos életet a föltámadt Brissonnak.

TÁVIRATOK.

Az amerikai háború.

Hírek Santiago de Cubából.

Madrid, június 29.

Az amerikaiaknak a legutolsó ütközetben 22 halottjuk és 78 sebesültjük volt. Az amerikai hadtest nem folytatja az előrenyomulást Santiago de Cuba ellen, hanem visszavonul a tengerparthoz, ahol sáncokkal megerősített tábort üt, hogy az újabb segédesapatokat megvárja.

Washington, június 29.

Shafter tábornok tegnap este 8 órakor Sidoneyből a következőket táviratozta: Jól haladunk előre. Ma megszálltam a Santiagotól három mértföldnyire fekvő előretolt állomást, amelyet az ellenség tegnap feladott.

Hírek Manillából.

Madrid, június 29.

Egy Hongkongba érkezett gőzhajó híreket hozott Manillából. Ezek szerint a spanyolok elhatározták, hogy nem adják meg magukat, hanem a legvégsőig küzdenek. Igen valószínű, hogy már néhány nap múlva, mielőtt Meritt tábornok csapatai megérkeznek, elkezdődött a küzdelem lesz szárazon és vízen. Azt hiszik, hogy a német hadihajók meg fogják akadályozni Manila bombázását. A spanyolok még 24-én is serényen dolgoztak Manila védművein. Azt állítják, hogy Henrik porosz herceg a kínai vizekről egy német hadihajón a manillai kikötőbe fog érkezni. Augusti főkapitány elfogott családja Pampanga faluban van, ahol számos fölkelt őrsi. Megerősítést nyer az a hír, hogy Aguinaldo az idegen

ügyes rendezés rejtette el ezt a szépségihát. Kétségkívül Boléne előbb lesz kopasz, mint a becsületrend lovagja. És Boléne visszagondol mindazokra, akikhez feleségül mehetett volna és akiknek megmaradt volna a hajunk az emberi kor legszélsőbb határáig is.

Emlékei a hajdani cotillontánczosai hajzattai fölött lebegnek. A becsületes asszonyok legkicsapongóbb multja fiatal leánykorukra esik. Nem mintha Boléneének a férjhezmenetele után is hiányzottak volna a kísérői és az üldözői. Ha minden tekintet, mely egy, az utozán elhaladó csinos asszonyon megakad, csak egy parányi lyukat furta a ruháján, csakhamar meztelen maradna. Hat évi menyecskeélete alatt mennyi ilyen ismeretlen sóvárgás tapadt porként az öltözékéhez, mely aztán estére kelve porként lerázódott róla.

De a szalonokban, ahova a férje elviszi. Boléne mindenütt tudja, kik azok a férfiak, akik tetszeni óhajtanának neki; hisz olyan sok mindenféle módon tudtára adhatják, mivel volna a legmulatságosabb udvaroltatnia magának? És mialatt odakünn zuhog az eső, Boléne átengedi magát ennek az ártatlan játéknak, hogy megcsalja az unalmat, mely az égből hull alá.

Ilyen ellenséges és hűtlen gondolatokat forgat fejében a két házastárs. Előérzetük meg sugja nekik, hogy ne szóljanak egymáshoz. Mert sötét felhők gyűlnek a homlokukra, olyanok, aminek a szélkakas körül tolongnak. Ki

hatalmak képviselői részéről kifejezett azt a kívánást, hogy Augusti családját bocsassa szabadon, megtagadta, azzal a megjegyzéssel, hogy a családdal jól fogunk bántani, de hatalmában akarja őket tartani bekövetkezhető események biztosítékául.

A németek nem intervenciálnak.

London, június 29.

A „Daily Telegraph” Hongkongból jelenti tegnapi kelettel: illetékes német helyről teljes nyomtatékkal kijelentik, hogy lehetetlen az, hogy a Manillából származó ama hírek helyesek lennének, amelyek Németország intervenciójára vonatkoznak. A német tengernagy sohasem kellett ilyen reményeket és sohasem tett ilyen ígéretet.

Camara flottája.

New-York, június 29.

A „New-York Tribune” jelentése szerint az egyiptomi kormány azt a határozott hírt kapta, hogy a spanyol szénszállító hajók 9000 tonna szenet visznek magukkal és utasította Port-Said kormányzóját, közölje Camara tengernaggyal, hogy semmiféle körülmények között sem engedi meg, hogy szenet vegyennek fel.

Madrid, június 29.

A tengerészeti miniszter azt hiszi, hogy Camara tengernagy hajórajja már áthaladóban van a Suez-csatornán. Hozzátette továbbá, hogy alaptalan az „Audax” torpedó-czirkálóhajó megrongálódásáról szóló hír.

A legujabb spanyol flotta.

Madrid, június 29.

A Fabra-ügynökség jelentése szerint a regenskirálynő ma aláírja azt a rendeletet, amely felhatalmazást ad arra, hogy Cadixban haladéktalanul egy segédczirkáló hajóhadosztályt alakítsanak, amely négy főszerelt gőzhajóból fog állani.

Amerikaiak Európában.

London, június 29.

Washingtonból érkező táviratok szerint Mac Kinley a tegnapi esti haditanácson határozottan amellett volt, hogy Watson a keleti hajórajjal Spanyolország partjait támadja meg. A hajóraj híre szerint tíz nap alatt akcióképes lesz. Egy másik hír szerint a keleti hajóraj első sorban a Kanári-szigetek ellen fog fordulni.

Kuba elfoglalása.

Washington, június 29.

Miles tábornok táviratot kapott Schafter tábornoktól, amelyben tudatja, hogy elegendőnek tartja a haderejét arra, hogy San-

tiago de Cubát 48 óra alatt elfoglalja, de ez tetemes veszteségekkel járna.

Sampson e hó 23-áról kelt táviratában nagy elismeréssel szól a kubaiak, de különösen Garcia főkelővezér magatartásáról.

Washington, június 29.

Shafter tábornok tegnapi esti kelettel azt táviratozza, hogy reméli, hogy Kubát rövid idő alatt elfoglalja. Ő kész előre nyomonlani az újabb csapatok megvárása nélkül. Schafter hozzászól, hogy Manillából 8000 főnyi spanyol csapat közeledik sok vágómarhával és most 54 mérföldnyire van Santiago de Cubától. Itt bizonyosnak tartják, hogy Shafter még a spanyol segédesapatok megérkezése előtt döntő csapást fog a spanyolokra mérni.

Az új olasz kormány.

Róma, június 29. Az új kabinet következőképen alakult meg:

Miniszterelnök és belügyminiszter: Pelloux.

Külgyminiszter: Canevaro.

Igazságügyminiszter: Finocciaro képviselő.

Pénzügyminiszter: Carcano képviselő.

Kincstári miniszter: Vaccelli szenátor.

Hadügyminiszter: San-Marsano tábornok.

Tengerészeti miniszter: Palumbo tengernagy.

Közoktatásügyi miniszter: Baccelli képviselő.

Közmunkaügyi miniszter: Lacava képviselő.

Földmivelésügyi miniszter: Fortis képviselő.

Posta- és táviratügyi miniszter: Naisi képviselő.

Az új miniszterek holnap reggel teszik le a király kezébe az esküt.

Lázadók kivégzése.

Pétervár, június 29. Hivatalos távirat szerint a hadbírószak Andidsánban e hónap 23-án kötél általi halálra ítélte Mohamed Ali kalifát és ama benszülött banda öt más vezérért, amely Ferghanában a morshelani kerületben megtámadta az orosz katonai tábornok. Az ítéletet benszülöttek hajtották végre. A benszülött lakosságnak jelen kellett lennie a kivégzésnél, mire valamennyi jelenlétében elégették azt a zöld és piros zászlót, amelyet Mohamed Ali a támadásnál használt. A távirat hozzászól, hogy Ferghanában jelenleg teljes nyugalom van.

találják, hogy ha ezek a nehéz felhők csak a legkevésbé is összeütköznek, a vihar villáma pattan ki belőlük. És este, a zuhogó esőnek az éj csendjében még erősbödött lárma mellett egymásnak hátat fordítva, a nagy ágy két legszélső végén meglapultan alusznak el.

De másnap reggel, oh, leirhatatlan meglepetés, mikor a szobaleány kinyitja az ablakot, napfény ragyog be a szobába. Egyetlen felhő fátyla se borul a kék boltozaton. Ifúságot és reményt adó illat száll fel a földből. Hamar, hamar, ki a levegőre! A gyerekek ugriandóznak a kertben, térségtől és világosságtól megmámorosodott verebek módjára csiripelnek.

A házaspár karonfogva, egymáshoz simulva jön előre a felüdült természetben. Mohn szívják be az aranyoskék levegőt, zamatos bor gyanánt ömlik belőlük és jólétet visz a testükbe is, a lelkükbe is.

Mégis, vannak az életnek kellemes pillanatai. Boléne elismeri. Helyet ad majd nekik a regényében. Minden bűnnel szemben áll egy erény, az ördögbe is! És a gyenge emberi természet maró foltjaira, a szenvedéseket okozó összes hibákra az elnézés és a szánakozás fátyolát fogja vetni. Így inkább megközelíti az igazságot, hivebb lesz hozzá. És ez hozza meg talán a nagy dicsőséget! Mondatok zsonganak a fejében. Már papirosra akarná rögzíteni őket. De egy kar szorítja meg gyöngéden az övét. A kedves

hívesé, aki hallgatva türe a férjeura ideges kifakadásait. A nap mintha beköltözött volna a menyecskébe, sugarai szinte kiáradnak a testén, mint ahogy a lámpa fénye kiárad a tejuveggolyó finom szemcséin.

Boléne szeretne egyedül lenni, hogy mielőbb összetépje az ismeretlen levelét, valamely kékhárisnya cselvetését, vagy ledér leány reklámját. Nagy szükségét érzi az őszinteségnek, az eső az ő lelkét is lemossa.

Bolénénét is ilyen jóleső érzés fogta el. Restelli, hogy bírálgatni merte az ő „kedves ura” fejét. Különbben is a szalmakalap, lám, milyen jól illik neki. Azután meg ebben a pompás időben a főzélékek is nőnek majd, meg a virágok is kinyílnak. Milyen könnyű és egyszerű az élet, amikor becsületesek vagyunk! És milyen nehéz, milyen szövevényes valami lehet a hazugság.

Egyszerre a házastársak tekintete a szélkakason akad meg, mely büszkén illegeti magát a kék végtelenségben. Merőben irányt változtatott. Most délkeletre mutat. Boléne is és Bolénéné is elpirulnak kissé. A szélkakas eszükbe juttatja a komor meg a bűnös gondolataikat. De igaz hogy a szélkakas is megfordult. A házaspár azonban nem akar arra gondolni, hogy kétségkívül újra és újra meg fog fordulni, hanem csodálja új helyzetében, mint egy istennőt, mely a nap dicsőségére diadalmi himnuszt zeng az égbe.

Francia fenyegetőzés.

Konstantinápoly, június 29. A francia kormány jogyzéket intézett a portához, amelyben azt mondja, hogy a Törökországnak fizetendő hadikárpótlás utolsó részletét le fogja foglalni, ha a konstantinápolyi és kis-ázsiai örmény-üldözések alkalmával megkárosult francia alattvalók kárpótlására vonatkozó reklamációkat július 10-ig, amely napon a görög hadikárpótlás utolsó részlete esedékes, el nem intézik. Az olasz nagykövetség szintén szóbeli nyilatkozatot intézett a portához, amelyben a reklamációk elintézését sürgeti. Franciaország követelése 1,700,000 frankra, Olaszországé pedig 400,000 frankra rug.

HIREK.

Lapunk mai száma 8 oldal.

Erzsébet főhercegné asszony fürdőzése.

Neuhaim fürdőből táviratozzák, hogy Erzsébet főhercegné, a spanyol regenskirálynő anyja, a jövő hónap elején oda megy kurára. A főhercegné köszvényben és rheumában szenved. Ha a fürdő használni fog az agy fenséges asszonynak, 10 hónapig ott marad. A Jandshogy mellett bérelnek egy villát. A főhercegné asszony kíséretében 14 személy van.

— A király a lövészeknél. Bécsből táviratozzák, hogy ő felsége ma délelőtt meglátogatta a práterben a diszlövöldét, ahol Ferencz Ferdinánd főherceg, gróf Thun miniszterelnök és a katonai és polgári hatóságok fejei fogadták és ahol Hoch! kiáltásokkal üdvözölték. Gudenus báró főudvarmester, elnök üdvözölte ő felségét, mire az uralkodó azt válaszolta, hogy rendkívül örül, hogy a lövészeket így nagy számban látja összegyűlve és azután az elnökségnek hozzá legközelebb álló tagjaihoz néhány szót intézett. Ő felsége különösen herceg Trautmannsdorffnak köszönte meg a vadászok hódolatát és Lueger polgármesternek a gyermekek annyira sikerült diszfelvonulását. Leidenfrost kereskedelmi tanácsos egy ezüst lövészkelyhet nyújtott át, mire ő felsége a lövészek jólétére ivott, ami lelkesült Hoch!-okat keltett. Ő felsége ezután megnézte a „Kinzener Fährlein” lövöldéjét, elfogadta az itt átnyújtott serleget és megköszönte ennek az egyletnek, hogy az ő meghívására még egy napig Bécsben maradt és beírta a nevét az egylet emlékkönyvébe. Távozáskor az uralkodó herceg Trautmannsdorff előtt megelégedését fejezte ki a látottak felett és a közönség általános ujongása közepette elhagyta az ünnepély helyét.

— József főherceg Debreczenben. Mint debreczeni levelezőnk írja, a nagy alföldi magyar városban nagy örömet keltett az a hír, hogy József királyi herceg, aki már három év óta nem volt Debreczenben, az ottani honvédségek megismerésére a napokban odaérkezik.

— Ferencz Ferdinánd főherceg szemléje. Ferencz Ferdinánd főherceg tegnapi Znaimban megsejmelte a 99. gyalogezredet. Tegnapi ő felsége Kremsben a 84. gyalogezredet és az utászesapatot szemlélte meg és azután jelen volt, midőn hidat vertek a Dunán keresztül. Később megtekintette ő felsége Steinban a fegyházat és a dohánygyárat.

— Leopardi emléke. Rómából táviratozzák Recanati-ban ma megünnepelték gróf Giacomo Leopardi olasz költő születésének 100-ik évfordulóját. Több külföldi akadémia képviselői is részt vettek az ünnepen. Carducci nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédet mondott. Olaszország sok más városában is hasonló ünnepeket rendeztek.

— Az angol királynő életveszélyben. Londontól írják: Nagy veszedelemben forgott az angol királynő a napokban, mikor skóciai Balmoral-kastélyából Windsorba utazott. A nagy sebességgel — óránként negyven angol mérföldet — haladó szalonkocsi Abeerdennél járt, mikor a mozdonyvezető észrevette, hogy a gépnek egyik igen fontos része, mely a tetőn van, nincs rendben. Mivel a vonatot még nem állíthatta, — nem

mesze mögöttük már egy másik is követte őket, — felelősségének tudatában merész elhatározással fölhágott a gép tetejére, hogy rendbehozza a hibát. Szerencsétlenségére épen akkor ért a vonat egy hídhez, ahol egytural erős fordulása is van a pályának. A híd homloka letaszította a mozdonyvezetőt, aki darabokra tépve esett le a sínek mellé. Az egyik gépész látta a nagy veszedelmet, de az a gondolat, hogy a katasztrófa minden pillanatban megtörténhetik, megbénította gondolkodási képességét. Kétségbeesve integetett a hátsó kocsiiban levő gépészek felé, akik közül egyik életének veszélyeztetésével rendbehozza a hibás szerkezetet és elhárította a veszedelmet. A királynőnek nem is szóltak a dologról semmit, mert még utólagosan is megijedt volna attól a szerencsétlenségtől, amelynek eldozatalu eshetett volna.

— **Uj alapítvány a debreczeni kollegiumnak.** A nemrég elhunyt Pfanschmid Kálmán nyugalmazott miniszteri tanácsos, debreczeni lakos, végrendeletileg tízezer forintos örök alapítványt tett a debreczeni kollegium, esetleg egyetem természetani gyűjteményei gyarapítására. E gyűjtemények ez idő szerint is az ország leggazdagabb és legértékesebb hasonló gyűjteményei közé tartoznak.

— **Az ó-budai bucsu.** Szeles, boros időben tartották ma meg az ó-budai bucsut. De ez nem tartotta vissza a harmadik kerület jámbor közönségét, hogy nagy számban jelenjék meg a főmison, amelyet Kirschhoffer Károly ó-budai plébános czelebrált több pap segédletével. Az istentisztelet délután ötkor vecsernyével ért véget. Ezután a bucsu népe eloszlott Ó-Buda régi kedvelt vendéglőiben és a hagyományos mulatozás késő estig tartott.

— **Megmérgezett vendégek.** Schrödl Károly, akinek a külső soroksári-ut 45. szám alatt van korcsmája, valamely okból rövid uton fölmondott három szakácsnéjának. A leányoknak ma kellett volna elhagyniuk Schrödl házát, előbb azonban hoszut akartak még állni gazdájukon. A mára főzött vacsorába valami gyöngébb hatású mérges folyadékot öntöttek. Néhány vendég aki evett ezekből az ételből, rosszul lett. Erre aztán utánajártak a dolognak és rájöttek a szakácsnék gonoszságára. Letartóztatták mind a hármat. A megmérgezett vendégek gyomrát kimosták, aztán lakásukra vitték őket. A rendőrségnél folyik a vizsgálat.

— **Földrengések.** Rómából jelentik: Az itteni csillagvizsgáló observatoriuma ma reggel 4 óra 57 perckor gyenge földrengést észlelt. A rocca di papai observatorium is észlelt földrengést és ez utóbbi községben érezték is azt. Paggio-Mirtetőben is volt földrengés.

— **A galicziai zavargások.** Uj-Sandercből a „N. Fr. Pr.“ utján ma újabb híreket kaptunk a galicziai zavargásokról. Gróf Pininski helytartó megjelent ma Ó-Sandecben, ahol megszémlelte a lázongás szomorú eredményeit. Ezután beszédet intézett a községi előljáróságához, amelyben kijelentette, hogy nem hitte volna el azokat a pusztítóso-krót, amelyekről saját szemével meggyőződött. Legnagyobb mebotránkozását fejezte ki, mert a községi előljáróságok hanyagul végezték dolgukat, és szigoruan megfedte őket, mert — ugymond — ő miattuk kellett a statáriumot kihirdetni. A legutóbbi napokban kiderült, hogy Ó-Sandecz legtehetősebb parasztjai előmozdították a fosztogatást. A legtöbb gazdag parasztnál nagymennyiségű rablott holmit találtak, amelyet azok olesó pénzen vettek meg a lázongóktól. Valamennyi gazdagabb parasztnál házkutatást rendeztek, mert majd mindegyiket orgazdasággal gyanúsítanak.

— **Az ó-sandeczi lázongás részletei a nép hihetetlen kegyetlenségéről és elvetemültségéről** tesznek tanúságot. Valóságos rablóhadjáratot szerveztek a lengyel parasztok a zsidók ellen. A népet nyíltan szólították fel a vezetőkrablásra és gyilkolásra. Naponta számos kocsival viszik a községhez a gazdag parasztoktól a sok lopott holmit. — Mint Lembergből táviratozzák, tegnap és ma sehosem volt zavargás. A „Gazetta Lwowska“ mai külön kiadásában közlésezi-

azt a miniszteri rendeletet, amely Galiczia 33 politikai kerületében a rendkívüli állapot és a limanowai és uj-sandeczi kerületekben a statárium kihirdetésére vonatkozik. A helytartó, aki ma Limanowában időzik, holnap reggel visszatér Lembergbe.

— **Balázs Mór emléke.** A budapesti városi villamos vasut személyzetének ma délelőtt kegyeletos ünnepe volt. Egy esztendeje, hogy verőcei Balázs Mór, a villamos vasut létesítője, elhunyt. Sirja fölött gyászba borult családja mauzoleumot emelt, amelynek ma volt a felavatása a család, a villamos városi vasutak igazgatójának és személyzetének, valamint a megboldogult barátainak részvételével. A kápolna előtt Császár igazgató mondott rövid beszédet, amelyben az elhunyt ut-törő, küzdelmes munkásságát ismertette. Azután díszes koszorut helyeztet el a mauzoleumban Balázs Mór sírkövére.

— **A király Löcsén.** A felsőmagyarországi hadgyakorlatokra idejőn ő felsége a király. Ferencz Ferdinand, József és Ferencz Salvator főherczegek, továbbá Krieghammer közös hadügyminiszter, báró Bánffy Dezső miniszterelnök, Fejérváry és Perczel miniszterek. Az elszállásolásokról épen ma gondoskodott Görgey lovas testőrkapitány.

— **A lokális jelleget.** Ma nemcsak a fővárosban, de széles ez országban mindenütt a jégverésről beszéltek az emberek. Arról a nagy csapásról, mely tegnap végignyargalt az országon, pusztulást hirdetett, nyomort vetett el és amelyről hír érkezik Zolyom megyéből úgy, mint Vas megyéből, Nyitra megyéből úgy mint Háromszék megyéből. Találgatták az emberek, mennyivel lesz ismét drágább a kenyér és elbeszéltek egymásnak, mekkora darab jeget láttak. Régi dolog, hogy az ilyen beszédek tödítva, nagyitva érkeznek egyik embertől a másikig, de most a nagyítás is igazat mondott, mert bizony nem volt ritka a félfontos sulyu jégdarab. Azok a bizonyos legöregebb emberek, akik az ilyen események nyilvántartásán fáradoznak, igaz lelkükre állították, hogy 1876. óta nem láttak ilyen pusztító vihart, ilyen jégverést. Méretetlen a jégverés okozta kár, csak egy vigasztaló van benne: a jégeső lokális jellegű volt. Nem mi mondjuk ezt, hanem Kronich Lénárd, az országos meteorologiai intézet asszisztense, aki egy esti lapban a következőket írja:

Ugy látszik, a jégeső lokális jellegű volt, amennyiben a magyar királyi meteorologiai intézet naponta sürgönyző állomásain nemcsak hogy jégesőt nem jeleznek, de még zivatart sem.

Igaza van Kronich Lénárd urnak, a jégeső lokális jellegű volt — 19 vármegyében. Csak az eddig érkezett hírek szerint 19 vármegyében vert el mindent a jég és ezek után talán mégis kissé merész az az állítás, hogy a jégeső lokális jellegű volt. Ha a magyar királyi meteorologiai intézetnek „naponta sürgönyző állomásai“ se jégesőt, se zivatart nem jeleztek, ez nem azt bizonyítja, hogy a jégeső lokális jellegű volt, hanem azt, hogy rosszul dolgoznak ezek az állomások. Másutt a meteorologiai intézet megmondja, milyen lesz az idő, nálunk huszonnégy óra mulva még nem tudja milyen volt.

— **Megrabolta a sógorasszonyát.** Özvegy Halfer Jánosné, egy hatvannégy esztendős öregasszonyt, eddig kiderítetlen módon tette el láb alól a sógora, Halfer Jakab, a gubacsi határban levő téglagyár munkása. Halfer nemrégiben elhívta sógorasszonyát sétálni, aki a budai vámnál összeesett és nyomban meg is halt. Bevittek a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fölbontolták és szívszélhűdést konstatáltak az orvosok. A dolog egyelőre ennyiben maradt. Most Halfer Jakabnak egyik ösmerőse beállított a IX. kerületi kapitánysághoz és elmondta, hogy az öregasszonyt megrabolta a sógora. Az asszonynak három takarékpénztári könyve volt. Az egyik 1400, a másik 1200, a harmadik pedig 1110 forintból szólt. Elmondta még a vádló, hogy öt több ízben csábította Halfer, hogy csalják ki az öregasszonyt valami elhagyatott tájakra, ahol kirabolhatják, ő azonban nem vette egészen komolyan

a dolgot és nem is szólt róla senkinek. Erre a vádra a kapitány be akarta idézni Halfert, aki azonban hír nélkül eltávozott Budapestről. A homályos ügyben vizsgálatot indítottak.

— **Az anya szerencsétlensége.** Szegeden — mint levelezőnk táviratozza — nagy szerencsétlenség érte ma Bakay Nándor kamarai másodtitkár fiatal feleségét. A fiatal asszony kis gyermekének a kocsiját benzinnel tisztogatta, azután gyertyát gyújtott, hogy ennek világánál megnézzze, jól tisztította-e meg a kocsit. A gyertya lángjától a benzin meggyuladt és tüzet fogott az asszony ruhája is. Égő ruhában megrémülve kirohant az asszony a házból és befutott a legközelebbi boltba, ahol letépték róla az égő ruhát. A szerencsétlen asszony olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy most élethalál között fekszik. Férjét, ki betegesen egy fürdőhelyen van, értesítették a szerencsétlenségről.

— **Inger Szolimán elutazott.** Néhány héttel ezelőtt egy exotikus kis társaság érkezett Budapestre: Inger Szolimán volt hadnagy, akiről kísérete azt mondotta, hogy a mahdi emirje és a szomali néptörzsek uralkodójelöltje, Lahmann kapitány, aki az emir szárnysegéde és titkára gyanánt szerepelt, továbbá még két török sipkás ur és végül néhány török, arab és szerecsen szolga. Visszavonultan, titokzatosan éltek és csakhamar száz meg százféle hír keringett a felől, hogy mit is keres Inger Szolimán, a szomali alkirály Budapesten. Beszéltek, hogy kalandokra kész katonatisztek, katonaviselt embereket keres, szerződött a szomali trón elfoglalására, hogy magyar gyarmat alapításán fáradozik a meglehetősen vad nomád szomali nép között a pénzforrást keres a magyar kormány-nál és még sok más, a többek között azt is, hogy magyar nagykereskedők lépre vitelén fáradozik. Azután nem törődtek vele, csak néha-néha tűnt fel, amikor déltájban elegáns magánfogaton végighajtatott az Andrássy-úton, a lánchidon a kereskedelmi miniszteriumig s onnan pedig nem sokára vissza. Néhány nappal azelőtt hirtelen elutazott Budapestről a kísérete is utra kelt. Temesvárott járt, születése helyén, ma pedig összes kíséretével együtt elutazott Trieszt felé, hogy onnan hajón folytassa útját Afrikába. A napokban utazott el ugyancsak Trieszt felé Hell Lajos, a keleti akadémia jeles növendéke is, akit a kereskedelmi miniszter nagyobb utazási ösztöndíjjal támogatva Szomaliba küldött esetleges kereskedelmi összeköttetések végett (?) Ugy látszik a küldetés kapcsolatban van Inger Szolimán budapesti szereplésével.

— **Az elnök gyilkosa.** Lofcsányi Mihály törvényszéki írnok, aki az Elemér-utca 39. számú házában lakott, régebb idő óta szenvedett üldözési mániában. Néhány nap óta igen különösen viselkedett, de környezete nem tulajdonított a dolognak nagy fontosságot. Ma délelőtt aztán kitört rajta az őrültség. Berohott a felesége szobájába és magánkívül kiáltotta:

— **A csandörök keresnek, el akarnak fogni, mert megöltem az elnököt!**

Aztán összetört-zuzott mindent, ami a keze ügyébe esett. Majd kiment és egy töltött revolverrel jött vissza.

— **Megöltem az elnököt!** Elárultál gazember! Megölöm a feleségemet! ordította a szerencsétlen. Az asszony kiszaladt és összeesdítette a háznépet. Telefonoztak a mentőkért, akik a Lipótmezőre vitték Lofcsányit.

— **A lóvá tett amerikalak.** Egy Mitchell Terry nevű nemzetközi szédelőnek sikerült egy amerikai köszönbánya-társaságot olyan egyszerű, primitív módon becsapni, hogy a kárvallottak bizvást szegyelhetik magukat gyermekes hiszékenységükért. Terry beállit egy napon New-Yorkban egy óriási köszönbánya-vállalat igazgatóságához. Elmondta, hogy ő képviselője egy francia-angol-holland szindikátusnak, amely Párisban székel és amely azért küldte őt New-Yorkba, hogy a társaságról alapos és kimerítő információkat szerezzen. Az igazgatók módot nyújtottak neki minden megkívánt adat megszerzéséhez, aztán batezer dollár utikölt-

széggel ellátva utnak bocsátották Páris felé. Egy idő múlva újra beállított New-Yorkban Terry. Elbeszélte, hogy a szindikátus roppantul el van ragadtatva a társaságtól és hajlandó egy millió dollár értékű részvényt megvásárolni; kérte az igazgatóságot, hogy küldjön vele egy meghívottat Párisba az ügy lebonyolítására. A társaság adott melléje valakit, akivel Terry visszautazott Párisba. Odaérkezve egy sereg igen előkelően öltözött urat mutatott be az amerikaiaknak, akikre azt mondta, hogy a szindikátus tagjai. Tőlük megtudta azt is, hogy az elnök néhány nappal előbb utazott New-Yorkba, sőt azt is megmondták, hogy hova szállt. Az amerikaiak ekkor néhány ezer dollárt adott Terrynek fáradozásáért és hazautazott. New-Yorkba érkezvén, megtudta, hogy a szindikátus igazgatója tulajdonképpen Terry, csak hogy a szindikátus családokkal foglalkozik, nem banküzletekkel. Szörnyen bosszankodott, hogy így rászédette magát és nyomban visszautazott Párisba, hogy Terryt elfogassa, ami könnyű szerrel sikerült is. A család lakásán megtartott házkutatásnál rájöttek, hogy a nemrégiben Párisban elkövetett nagy ékszerlopás is az ő lelkét nyomja.

— Járvány a kaszárnyában. Párisból írják: A t a r a s c o n i 11-ik számú dragonyosereg alig érkezett a hadgyakorlatokról vissza, mikor a légénység körében a vérhas kiütött. Hatszáz ember közül most hatvan fekszik súlyos betegen a kórházakban, többet a kaszárnyában ápolják. A járvány oka a rossz ivóvíz és a romlott huskonzervek, amelyek már a múlt héten is — mint akkoriban megirtuk — a toursi ezrednél nagyszámú mérgezést idéztek elő.

— Egy szövőgyár bukása. Reichenbergből táviratozzák, hogy M a u t h n e r és Ö s t e r r e i c h e r cég gyapotfonó- és mechanikai szövőgyára fizetéseképtelen lett. Az aktívák 1.350,000 forintot, a passzívák 1.500,000 forintot rugnak. A gyár 800 munkásnak adott kenyeret.

— Dráma a mézeshegyekben. Mike-Pércsen, mint debreczeni levelezőnk írja, nagy részvétet kellett egy alig 18 éves ifju menyecske balsorsa. A szép Gáli Julist hat hét előtt vezette oltárhoz egy odavaló gazdagember, aki az ősszel szabadult a szatonyaságtól. Hat hétig úgy éltek, mint a galambpár. Tegnap reggel mi történt köztük, nem tudja senki, de beszélnek, hogy a fiatal asszony kéztörvelve járkált az udvaron és azt mondta: vége, örökre vége már az ő boldogságának. Úra távollétében mérget ivott és most élet-halál között lebeg. Az ellenszer nem igen használ.

— A verebek Észak-Amerikában. Észak-Amerikában egyre tanulmányozzák a verebek kiirtására alkalmas módokat. Amint Ausztráliában a házinyulak, úgy Észak-Amerikában a verebek európai származásúak. Egy tudós azt mondja, hogy Észak-Amerika a verebeket revancheképpen kapta Európától a strichninért és a filloxeráért. Hihetetlenül hangzik! E fűrgő, szívós életű malárka a filloxerával egyenrangú csapásá vált volna? Pedig a vidéki hivatalok ezt jelentik a washingtoni földmívelési miniszteriumnak. 1850-ben New-Yorkban szabadon bocsátottak nyolc pár verebet, hogy elszaporodva, megélné a parkokat; akkor bizonyára nem gondoltak arra, hogy szabad madárkák még elemi csapásá válnak. Az éghajlat annyira kedvezett nekik, hogy elszaporodásuk oly rohamosan állt be, minőről az európaiaknak még fogalmuk sincs. Évente hatszor költenek ki 4—6 tojást és így, föltéve, hogy minden veréppár évente 21 tojást költ ki, úgy a verebek 10 év alatt 275.716.983.698 darabra szaporodtak. Valóságos csapást okoznak, megsemmisítik a veteményeket, kerteket és szőlőket, pusztítják a kevésbé szaporodó képességű, de hasznos madarakat. A veréb-invázió ellen az amerikaiak hathatósan védekeznek, a verebek által ellepített vidékek a térképeken nyílvántartatnak és úgy mint nálunk a filloxeráshelyek, a térképeken feketével jelölvék. Minden faluban külön veréb-fészekirtő van. Az pedig, aki legtöbb veréb elpusztítását tudja kimutatni, jutalmat kap.

— Agyonlőtt házaló. Véres, halálos baleset színhelye volt tegnap Dunavécsén P o s z t o c z k i ügyvéd háza. Az ügyvédhez beállított egy revolvereket árusító házaló. Az ügyvéd sorra nézegette a fegyverdarabokat és azzal a kijelentéssel, hogy egyik sem olyan jó, mint amilyen az övé, a falról leakasztotta a saját revolverét s a házalónak mutatni kezdte. A következő pillanatban a revolver elsült és a házaló véresen összerogyott. A golyó az arc baloldalán furódott be, a jobb oldali arc-csontnál lesiklott és a gégén keresztül a hasüregbe hatolt. A sebesültet azonnal orvosi gondozás alá vették és Budapestre szállították. Az ügyvéd esete nagy feltűnést keltett az egész környéken, mert széles körben ismert, népszerű ember. Posztoczki, aki a járásbírósnál önként jelentkezett, úgy adja elő az esetet, hogy amidőn a revolvert leakasztotta, azt hitte, hogy a forgója el van zárva és ezért fölöslegesnek tartotta erről különösen meggyőződni.

— Öngyilkosság véletlenségből. T o p o l y a i levelezőnk jelenti: Szeghegyen J ó z s a Imre tízéves diákgyereket a maga nemében páratlan baleset fosztotta meg életéből. A fiu ugyanis az istállóban hintát akart magának csinálni; lóczára állott fel és egy kötelet, melynek végén hurok volt, dobott át a gerendán. A fiu a hinta elkészítésén való buzgólkodása közben nem vette észre, hogy a hurok a nyakába esett és mikor a kötözéssel elkészülve leugrott a lóczáról, a hurok összehúzódott a nyakán és a szerencsétlen fiu függve maradt, úgy, hogy már hangot sem adhatott. Mire észrevették a hozzátartozói, a kis diák már halott volt.

— Villámotól agyonvert emberek. Halassi István és Gulyás Márton uborkát akartak behozni Szent-Lőrinczről a vásárcsarnokba. A Cséry-féle telepnél villámcsapás érte őket és nyomban megszármára haltak. Reggel akadtak rá a megszenesedett hullákra.

— Talált tárgyak. E hónap 17-én a holló-utcában egy C. K. 2318—90. jelzésű, 90 kilogramm súlyú, eddig ismeretlen folyadékkal telt hordót találtak. — Van a főkapitányságnál egy brilliánsokkal kirakott női mellű is, amelyet egy napzamos embertől vettek el, mert az utcán árulgatta és nem tudta megmondani, hol szerezte. A két talált holmit tulajdonosaik átvehetik a főkapitányság II. emelet 31. szám alatti szobájában.

Napirend.

N a p t á r: Csütörtök, június 30. Római katolikus: Pál ap. elm. — Protestáns: Pál emlék. — Görög-orsz.: (június 18.) Leoncz vt. — Zsidó: Tham. 10. — Nap két 3 óra 51 percz, nyugszik 7 óra 44 percz. — Hold két 4 óra 19 percz délután, nyugszik éjjel 12 óra 10 percz.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 ó. Az igazságügyminiszter fogad déli 12 ó. A honvédelmi miniszter fogad déli 12 ó. A belügyminiszter fogad délután 4—5 ó. A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A fővárosi közgyűlés d. u. 4 ó. az új városházán. A múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1 ó. Az országos levéltár oklevél-kiállítását a le- diplomatikai termében, nyitva 11—1 ó. Nemzeti múzeum természetrajzi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Múzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 ó. Az új országos kupolacsarnok megtekint- hető 10—1 ó. 50 krajczár belépődíj mellett.

Jégeső, vihar, villám.

Rottenetes volt a tegnapi rémes éjszaka. Pedig akkor csak azt tudtuk, ami itt történt, amit láttunk. A szennyes áradattal elborított pinczelakások, a nyomorult vaczkaikból kiűzött szegény emberek, akik a hideg éjszakát a szabad ég alatt töltötték, a lombjaiktól megfosztott fák, a tengersok betört ablak elég szomorú képet mutatott, de mi ez mind ahhoz az országos csapáshoz képest, amely egy éjszaka alatt tönkretette tizenkilenc vármegyének, tehát az ország egynegyedrészének az egész évi keserves munkáját s kivette a sok-sok ezer szegény embernek a szájából a mindennapi kenyeret. Micsoda elenyésző kis baj a vízzel megtelt pinczelakás ahhoz képest, hogy az ország egy negyedrészének élelétára rövid néhány óra alatt kiürült.

A múlt évben is nagy volt már a nyomorúság az országnak nagyon sok vidékén, az idén még nagyobb lesz a szükség, mert sok milliót rabolt el a múlt éjszaka, oly milliókat, amelyeket nem térít meg senki.

Ma már meglehetősen tisztán áll az országos csapásnak a képe.

A vihar tizenkilenc vármegye termését tette tönkre, úgy, hogy átlag ötven százaléka pusztult el a termésnek.

Ez a statisztika kétségbeejtő s nagy nemzeti erőre és összefartásra lesz szükség, hogy az ország ezt a katasztrófát kiheverhesse.

A mai nap érkezett tudósításaink a következőket jelentik:

A fővárosban.

Lapunk mai számában részletesen megírtuk azokat a pusztításokat, amelyeket a felhőszakadás Budapesten okozott. Ezeknek pótlásul még a következőket jelenthetjük:

A borzasztó zápor hihetetlen gyorsasággal árasztotta el a főváros mélyebben fekvő részeit. Az Erzsébet-, József- és Ferencváros külső részeinek egyes utcáiban az összes pinczék megteltek.

A tűzoltó őrségek egész éjjel talpon voltak s a főváros különböző részein 30 szivattyúval működtek. Sok helyen csak gyors közbelépésük akadályozta meg a katasztrófát. Néhol még ma dél előtt is volt dolguk, a józsefvárosi új előjárásági palota és az erzsébetvárosi plébánia-épület elöntött pinczéjéből is ekkor szivattyúzták ki a vizet.

A legérzékenyebb csapás érte a szegény pinczelakó munkásnépet. Az Amazon-utca 6—8. szám alatt és a Bem-utcában elöntött pinczék lakóit ma délelőtt a barakokba költöztették. Az éjjel azonban nagy részük a szabad ég alatt halt.

A vidéken.

A viharok a vidéken való megdőböntő pusztításairól a következő távirataink számolnak be:

Ó-Bocsa, június 29.

Földvár község határában borzasztó égi háboru pusztított tegnap. A villám több helyen lecsapott és Martonocski Daniczát, földvári jómódú gazdaasszonyt, ki az ekét húzó lovakat vezette, lesújtotta. Az asszony alétlan összeesett és bár a megbokrosodott lovak jódarabon vonszolták és teste a villámcsapástól egészen megkékült, nemsokára magához tért. A szerencsétlen asszony borzasztó főfájásról panaszkodik. Nyugodni nem tud; valami folytonos járkálásra kényszeríti őt, sőt még éjjel is az udvarán jár-kel.

Tolcsva, június 29.

A múlt éjjel két izben óriási jégeső volt. Diónagyású jegek estek, amelyek tönkre tették a lábón álló gabonát. Nagy a kár a szőlőkben is.

Korpona, június 29.

A tegnapi óriási felhőszakadás oly erővel dühöngött, hogy az épülő vasuti töltésről a kocsikat, az embereket lesodorta. Az eső nagy károkat okozott a gabonákban.

Udvard, június 29.

Tegnap, 28-én este 7 órától 8-ig, mintha teljes boszuját ránt öntötte volna az ég, úgy hullott termésünkre a diónagyású jég. Udvard község határa — 11.000 katasztrális hold — kevés kivétellel le van tarolva. Az árpa-szemek mind kihullottak, a buza agyon van csépelve, zab, rozs nem adja meg a vetőmagot, a kukorica levélzet össze van tépve teljesen. Siralom nézni! Szőlőtermés ez évben nem lesz. Ez ép most van virágzásban, így hát nem is lehetett biztosítani. A kár kiszámíthatatlan. Emellett iszonyú vihar dühöngött, mely fákat tépett ki, ablakokat, sőt a házak falait, telejét megromgálta. Amikor határunk fölött elzúgott a forogtas felhő, Érsekújvár felé, ismét átnyargalt jégözönével fölöttünk, átvágott Koltha, Szemere, Jászalu, Csaka, Perbete, Fűr, Kürth, Kőbölkut és Szőlgyén községekre s ott is elpusztított mindent. Valami csakélyosság s biztosítás révén megtárlt ugyan, de ez a szükséglethez képest semmi. 5000 lélek éri meg csak Udvardon ezt a csapást.

Győr, június 29.

A jég az összes vetéseket elpusztította. A tojásnagyságu jég beverte az ablakokat. Győr határán nem lesz aratás, mert minden tönkre van téve. A kerti vetemények, a tengeri, a burgonya, a szőlő és a gyümölcs szintén csaknem teljesen megsemmisült.

Székesfejérvár, június 29.

A város határán a jégvihar óriási pusztításokat okozott. A környékről valóságos rémbírek érkeznek. Csóor, Iszka-Szent-György, Keresztes, Magyar-Almás. Zámoly határában borzasztó vihar kíséretében dió- és tojásnagyságu jég esett, mely a termést teljesen tönkre tette. Az Iszka-Szent-Györgyhöz tartozó Atya-puszta határában olyan nagy jég esett, hogy a mezői munkásokat véresre verte.

Herend, június 29.

A tojásnagyságu jég megmérhetetlen pusztításokat vitt végbe.

Szent-Gál, június 29.

A jég a határ összes termését tönkre tette.

Pettend, június 29.

A határban négyszáznál több fát pusztított el a vihar, a tizenöt-husz dekás jégdarabok pedig az egész termést, a gabonát, a kukoriczát, a hüvelyes veteményeket, a gyümölcsfákat és kertetek tönkre tették.

Liptó-Szent-Miklós, június 29.

Tegnap este hét órakor tört ki az égháboru. Borzasztó mennydörgés, villámlás és jégeső dühöngött és nagy kárt tett mindenben.

Sümeg, június 29.

Tegnap délután óriási jégeső volt. Délnyugatról sötét felhők tornyosultak, melyek a látóhatárt egészen elborították. Hatalmas villámlás, dörgés közt megereedt a jégeső. Eleinte mintegy negyedóránál egy csepp eső nélkül, tisztán szárazon esett a jég, utána óriási felhőszakadás, s majd ökölnyi nagyságu jég olyan nagy mennyiségben esett, hogy lapátolni lehetett. A gabona, szőlő, burgonya, minden teljesen tönkre van téve, úgy, hogy aratásra gazdáink nem is gondolhatnak. A pár órával előbb még gyönyörű termést ígérő gabona, szőlő s kapásnövény mind elpusztult. A kár kiszámíthatatlan.

Ungvár, június 29.

Ungvár egész területén és a környéken is rettenetes égháboru pusztított. A jégeső mindent tönkre verte.

Sátoralja-Ujhely, június 29.

A Bodrogló több községében múlt éjjel iszonyu vihar dühöngött. A diónagyságu jég elpusztította Vajdácská, Luka és Paczin községek termését.

Ujabb vihar.

Nagyvárad, június 29.

Ma este óriási vihar vonult át Nagyváradon és vidékén. Tíz óra felé az egész menyholtot vakító villamosság borította, mintha napfényt árasztott volna. Csakhamar óriási vihar tört ki, mely porfellebbe borította az egész várost, házfedeleket bontott le, fákat csavart ki és hosszú kerítéseket döntött le. Mintegy 10 percig sűrű jég hullott, sok kárt okozva a szőlőkben, a vetésekben és a kertekben. A nagyváradi közúti vasut a László-fürdőből este 10 órakor elindult és számos kirándulót vivő személyvonata a külvárosban összeütközött négy teherkocsival, melyeket a vihar a közlekedő pályára hajtott s amelyekbe a lassan haladó vonat mozdonyra beleütközött. A mozdony után levő személykocsinak mindét ütközője kettétört s az utasok egymásba ütköztek. A mozdonyvezető lélekjelenlétével nagy szerencsétlenségtől mentette meg az utasokat. A vihar 12 óra felé elesenededett.

Esztergom, június 29.

A megye dunántúli részében nagy jégverés volt. Kuzal, Farnad és Kéty községekben a diónagyságu jég a határt elverte. A jég a primaciális birtokokon is óriási pusztítást vitt végbe.

Lőcsa, június 29.

Emberemlékezet óta nem volt oly iszonyu jégverés vidékünkön, mint ma. Minden vetés megsemmisült. A közel Vecsa község nagy része leégett. A villám gyújtotta föl.

A földmívelésügyi minisztérium jelentése.

A földmívelésügyi miniszter a gazdasági tudósítók jelentése alapján a következő jelentést adta ki:

A június 27. és 28-iki viharok különösen az ország nyugati és északnyugati részét érték, az általuk okozott kár több helyen igen jelentékeny.

Zólyom vármegye zólyomi járásában igen erős, mintegy diónagyságu jégeső és zápor esett, nagy kárt okozva a gabonaművek, kerti vetemények és gyümölcsösökben.

Liptó vármegyében mintegy tizenöt községet ért a jégverés s termésüket részben megsemmisítette.

Nyitra vármegye nyitrai járásában is nagy károkat okozott a jég.

Bars vármegye lévai és aranyosmaróthi járásában is volt jégeső, a szemek néhol galambtojásnagyságuak voltak. A kár tetemes.

Esztergom vármegye több községében erős jégverés volt.

Győr vármegye sokoróaljai járásának különböző helyein a vihar és jég okozta kár 5—100 perczent közt váltakozik.

Sopron vármegye nagyobb részét szintén elverte a jég, mely néhol tyuktojásnagyságu is volt, egyes községek termését a Gazdasági Egyesület jelentése szerint teljesen tönkre tette.

Vas vármegyében Szombathely környékében volt a legerősebb jégverés, ahol a jégdarabok néhol, mint a Gazdasági Egyesület táviratozza, ludtojásnagyságuak voltak, de más helyeken is volt jégeső. A kár jelentékeny.

Veszprém városban és környékén az erős jégverés szintén sok kárt tett.

Fejér vármegye nagy részében igen nagy jégvihar pusztított s a vetemények egy részét teljesen tönkre tette. A kár néhol 75 százalék és azon fölül van. Iszka-Szt.-György, Keresztes, Pátka, és Lovasberény községet határait ugyszólván teljesen megsemmisítette a vihar s az idejé termést tönkretételén kívül a fákban, erdőkben, gyümölcsösökben és szőlőkben is évekre kiható károkat okozott.

Pest vármegyében Gödöllő környékén és a dabasi járásban több gazdaságot elvert a jég; Buda környékén a szőlő és gyümölcs 1/10-ed részét tette tönkre és a kalászosokban is nagy kárt okozott. Monor, Péteri, Gomba, Pusztazsiger, Mende, Ecsér és Maglód határában is volt jég, mely mintegy 15—20 százalék kárt okozott egy a szőlőkben, mint a szántóföldeken.

Heves vármegye egri járásában, több község határában 40—60 százalék kárt tett a jégverés, Kassa körül jégvihar és záporosó károsította a növényzetet.

Somogyvármegye igali járásában helyenkint 25 százalék a jég okozta kár, a lengyel-tóti járásban pedig a termésnek csak egy kis része maradt épen.

Háromszék vármegye orbai járásában is számottevő kárt okozott a jég és vihar; hasonlóképen

Gömör vármegye tornallyai járásában is az összes termények nagy kárt szenvedtek. Pozsony vármegye malaczkai járásából helyenkint mintegy 15 százaléknál nagyobb károkat jelentenek.

Komárom körül és a csallóközi járásban is nagy a jég okozta kár; a város környékén jelentéktelenebb, az említett járásban azonban igen nagy, 50 százalékot is meghaladó.

Liptó vármegyéből szinte pusztító jégesőt jelentenek.

Zemplén vármegye szerencsi járásában sok helyütt szintén jégeső pusztított. E jelentésekkel szemben Pápáról, Nagy-Károlyból, Debreczről, Sátoralja-Ujhelyről, Egerből, Szegedről és Temes-Kubinból vett hiteles hírek szerint az aratás e helyeken és környékükön rendben folyik s eddig zavaró körülmények nem merültek fel.

A meteorologiai intézet jelentése.

Az országos meteorologiai intézettől a következő értesítést kaptuk:

A tegnap és tegnapelőtt hazánk igen nagy részére vészhozó volt. Nagyszámu zivatarok hiusították meg a gazdák reményességét, hol nagyobb felhőszakadással határos záporokkal, hol az ezekkel párosult jégesővel és viharokkal. 27-én a Közép-Magyarország délnyugati részétől északkeleti irányban húzódó vonal mentén fekvő megyék szenvedtek nagy károkat és ezek között különösen a dunántúli megyék, Fehér, Zala, Vas, Veszprém, Győr, Komárom, Sopron és Moson vármegyék igen sok helyén nagy jég volt, Nyitra, Bars, Hont, Nógrád, Heves szintén sokat szenvedtek, Zemplén és Sáros vármegye gazdáira is szomorú napok voltak ezek. Pest vármegyének északi része szintén a károsult vidékek közé tartozik. Eddigi értesüléseinkből ítélve a csapástól mentek maradtak a Nagy-Alföld közép és déli része, a keleti és délkeleti megyék.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Kean. Ki ne ismerné a színészet történetéből, de még inkább a Dumas színművéből Edmond Keant? Állítólag Norfolk herceg gyermeke volt és miután anyjától megszökött, hajóslegény Madeirában. A kicsiny és pupos emberből Angolország első Shakespeare-alakítója lett. Nálánál nagyobb Shylockja, Jagoja, Otelloja nem volt ekkoriban színpadnak. Mollóy azután két kötetben megírta élet- és jellemrajzát, Dumas pedig egy hatásos színművet írt róla, amelynek czimszerepét láttuk Rossitól, Salvinitól és más jelesektől. Nevét a késő nemzedékek számára épen ez a darab őrzi meg. Most, mikor Londonban eladják egy csomó hátrahagyott levelét, föllevenedik az emléke. E levelekből egy érdekes dolog tűnik ki. Az ugyanis, hogy már több, mint félszázaddal előttről voltak színművészek, akik fényes teletdíjakat kaptak. Kean már akkoriban, amikor a wycki színházban megkezdte pályáját, hetenkint 75 frankot kapott. Két év múlva 600 frank havi fizetése volt. Majd 1826-ban Amerikában 60.000 frankot keresett egy esztendőben, dicsőségének tetőpontján — Dublinban és Edinburgban — pedig esténként 1250 frankkal jutalmazták Tévedés tehát azt hinni, hogy a színészek nagy fizetése csak legújabb keletű.

* Sarah Bernhardt Berlinben. Ismételten felmerült az a terv, hogy Sarah Bernhardt elmegy vendégszerezni a porosz fővárosba. Ez a terv azonban mindannyiszor füstbe ment. Most újra szó van arról, hogy a francia művésznő néhány estén át föl fog lépni a berlini királyi színházban.

* Selyem Ágnes. Szalóky Elek a Vigszínházban mutatkozott be a fővárosi közönségnek „Tél apó” című poétikus apróságával. Ma a krisztinavárosi színpadon adták elő „Selyem Ágnes” című verses népszínművét és mindjárt megmondhatjuk, hogy igazi sikerrel. Selyem Ágnes Czobor Imrét szerette, amikor ezt besorozták katonának. Évek múlva a halálhíre jött meg helyette, Selyem Ágnes pedig lassanként megvigasztalódott és Darázs Miskának lett a menyasszonya. Két héttel a lakodalom előtt megjelen — a közönségnek nem egész váratlanul — Czobor Imre. Látja, hogy a volt kedvese másnak a menyasszonya és hamarosan beleszeret a hugába, Selyem Lidibe. De Ágnes még mindig őt szereti és az esküvő napján széttepi a menyasszonyi koszorút, a mire a boldogtalan Darázs Miska megőrül. Másnap Imre megkéri a Lidi kezét s mialatt a jegyespár zenezővel vígan mulatoz, Ágnes örült völégényével beleugrik a háborgó Balatonba. Látszik e meséből, hogy a találékonyság nem éreje a szerzőnek. De a régi és egyszerű mese keretében is Szalóky elég jelentékeny hatást tud elérni. Úgyesen csoportosítja a jeleneteit, így különösen a második és harmadik felvonásban a leánykerés, Ágnes és Lidi párbeszéde és a végjelenet valóban szépek. A népelet alapos ismerete, csinos költői képek, a drámai jellegű párbeszéd és főleg az igaz magyaros nyelvezet jellemzik előnyösen Szalókyt. Az est sikerét fokozta a jó előadás is, bár a szereplők egyrésze túlságosan deklamált. A czimszerepet Hadrik Anna drámai kifejezéssel adta, különösen a harmadik felvonásban ért el nagy hatást. Kedves volt Ámon Margit Lidi szerepében, a férfiak közül pedig Thury Elemér és Dezséry váltak ki. A nagyszámu közönség a szerzőt és a szereplőket minden felvonás után többször hívta a lámpák elé.

SPORT.

+ Doriát megvásárolták. A „D. Sp.” értesülése szerint Péchy Andor Doriát eladta egy német sportsman-nak. Doriának Németországban nincsenek kötelezettségei, ellenben a Szent-István díj legrealisabb favoritja.

+ A Princess of Wales Stakes. Holnap futják Newmarketben a 240.000 koronával dotált Princess of Wales Stakes-t, melynek 1600 méteres távján legalább 14 teljes telivér fog mérkőzni. Valószínűleg Lord Rosebery 4 éves pejmenje, Velasquez, lesz a győztes.

+ Total löversenyek. Tatán jövő vasárnap lesznek versenyek. Az egy napos meeting futamaira a teherkötés is megjelent. A handicapekből ítélve, minden futamban nagy mezőny fog a starthoz állani.

Sarajevo-i löversenyek.

Ma volt a sarajevo-i meeting második és utolsó napja. A nap főfutamat, a 12.000 koronás illidzei díjat Mr. Siltón Primulá-ja nyerte könnyen Dainti ellen. A többi sikversenyekben kivétel nélkül a Springer-istálló kiküldöttje győzött. Érdekes volt a vigaszverseny, melyben Gaspilleur Gilchrist-el a nyeregben erős küzdelem után nyakhosszal győzött az Adams által lovagolt Brigand ellen.

A részletes eredmény a következő:

I. Welter-Handicap. Díj 3000 korona. Távoltság 1200 méter.

1. Orchef, lovagolta Gilchrist.
2. Nebáncs, lovagolta Wilton.
3. Arkádia, lovagolta Major.

Futott még: Törökbecse, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Igen könnyen másfél hosszal első, öt hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 7.

II. Bosna-díj. Díj 3000 korona. Távoltság 1800 méter.

1. Gallitrac, lovagolta Gilchrist.
2. Wienerwald, lovagolta Adams.
3. Fodrász, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Küzdelem után fejhosszal első, tíz hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 15.

III. Illidzei díj. Díj 12000 korona. Távoltság 1600 méter.

1. Primula, lovagolta Adams.
2. Dainty, lovagolta Wilton.
3. Illis, lovagolta Marsh.

Futottak még: Morny, lovagolta Cleminson, Candide, lovagolta Gilchrist, Morgó, lovagolta Peasnel, Etuska, lovagolta Szöböldödi.

Bírói ítélet: Könnyen fél hosszal első, 5 hosszal harmadik. Totalisateur: 5 : 10.

IV. Vigaszverseny. Díj 3000 korona. Távoltság 2400 méter.

1. Gaspilleur, lovagolta Gilchrist.
2. Brigand, lovagolta Adams.
3. Abgar, lovagolta Major.

Futottak még: Elmas, lovagolta Bernát, Nebáncs, lovagolta Marsh.

Bírói ítélet: Küzdelem után nyakhosszal első, ötgyeddel hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 15.

V. Akadályverseny. Díj 4000 korona. Távoltság 4800 méter.

1. Eglamour, lovagolta Salter.
2. Madeline, lovagolta gr. Kinsky.
3. Fopling, lovagolta Buckenham.

Futott még: Cséko, amely elbukott.

Bírói ítélet: Két hosszal első, rossz harmadik.

Totalisateur: 5 : 7.

NYILT-TÉR.

Nagy bolthelyiség

a József-körút legélénkebb helyén f. 6. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Paris, június 29. Nyers cukor (88 fok) készáru 29.—29.25 frank, fehér cukor jun.-ra 30.25 frk, júliusra 30.37 frank, július-aug.-ra 30.50 frank, okt.-tól 4 óra 30.75 frank. Finomított készáru 102.50—103 frank.

New-York, június 29. (C. T. B.)

	június 29. cents	június 28. cents
Buza júliusra	80	77 ¹ / ₂
szeptemberre	73 ¹ / ₄	71 ¹ / ₄
decemberre	73 ³ / ₄	71 ³ / ₄
Tengeri júliusra	37 ¹ / ₈	35 ¹ / ₂

Chicago, június 29. (C. T. B.)

	június 29. cents	június 28. cents
Buza szeptemberre	68 ⁵ / ₈	66 ⁵ / ₈
Tengeri szeptemberre	32 ⁷ / ₈	32

Budapesti értéktőzsde. Budapest, június 29.

A mai ünnepi magánforgalomban az irányzat alacsonyabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett gyenge maradt. Kötetett: Osztrák hitel. 359.20—358.75. Magyar hitelrészvény 395.25—394.20. Államvasut 361.50—360.80, Osztrák hitel. zarul 358.80 forint.

Budapesti Önszegélyző Népbank. E szövetségnek katasztrófája, amely sok szegény embert fog hajba hozni, gyorsan közeledik végéhez. Ma délelőtti rendkívüli közgyűlést tartottak, amelyen az új igazgatóság őszintén feltárta az intézet helyzetét és kérte, hogy egy legközelebbi közgyűlésen mondják ki a felszámolást. Ezt azonban a tagok igen hevesen visszautasították, sőt bizalmatlanságot akartak a mostani igazgatóságnak szavazni, a mire azonban mégsem került a sor. Az igazgatóság jelentésének felolvasása után Uhlyarik Béla elnök leköszönt, röviden indokolva ezt. Végre abban állapodtak meg, hogy legközelebbi rendkívüli közgyűlést hívják egybe, melyen az intézet jövője fölött hoznak határozatot.

Nagykároly-somkúti helyi érdekl. vasut. részvénytársaság. E társaság ma tartotta a közgyűlést. Az évi jelentés szerint az elmúlt év árforgalmában visszaesés állott be, ami a bevételekben jelentékeny csökkenést okozott. Javasolja az igazgatóság, hogy a múlt évi nyereségátzatallal együtt mutatózó 273.379 korona üzleti és egyéb bevételekből az alapszabályszerű levonások után, fordításnak az 1897. évre kisorsolt 35 darab elsőbbségi részvény névértékben való beváltására (200 koronával) 7000 koronát, a forgalomban levő 3.386.000 korona névértékű elsőbbségi részvények 1-9 százalékos osztalékára pedig 71.334 koronát s a fennmaradó összeget vigyék át új számlára. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a fölmentvényt megadta.

Csődnitások. Stern Hermann ellen a győri királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Proszta János törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Mayer Lajos ügyvéd; bejelentési határidő 1898. július 30.; felszámolási határidő 1898. augusztus 29. — Berger Miksa ellen a rimaszombati királyi törvényszék részéről. Csődbiztos dr. Kovách Géza törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Wieszt Károly ügyvéd; bejelentési határidő 1896. augusztus 16.; felszámolási határidő 1898. augusztus 23.

Kassa-somodi közszénbánya-részvénytársaság. E társaság ma tartotta évi rendes közgyűlést dr. Országh Sándor elnöklése alatt. A közgyűlés a jelentést, amelyet elője terjesztettek, elfogadta és a fölmentvényeket megadta. A 30 forintos befizetett részvényjegyek után 1 forint 50 krajczár kamatbiztosítást fizetnek ki az alapítók. A közgyűlés napirendjén a bányák bérbeadása, esetleges eladása is ki volt tűzve. De hogy e tekintetben mit határoztak, arról nem tesz említést a könyvzetes tudósító. Ellenben tény az, hogy a társaság, amelyet néhány év előtt a Salgótarján-i közszénbánya-részvénytársaság alapított, egész befizetett részvényitökéjét elvesztette, amennyiben 490.000 forintot meghaladó összeget költött eddig feltárásokra, de sikertelenül, mert még nem produkáltak olyan közszén, amelyet eladni lehetett volna. Annakidején a salgótarjáni közszénbánya-társaság 250.000 forintért adta el az új társaságnak a somodi közszénjogokat és mindjárt a társaság megalakulása után a salgótarjáni felseurjei igen magas felpénzzel szózták a közszénnek a nyakába az új részvényeket, amelyeket patronátusa alatt bocsátott ki. Ma a részvények jóval a névértékén alul állanak és óriási a veszteség, amelyet a közszén és részvényeken szenvedett.

Budapesti gabonaforgalom:

1898. június 28.

	érkezett	elszállított
	méter mázsá	
buzából	1534	—
rozsból	—	200
árpából	—	—
zabból	110	—
tengeriből	—	7410

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Berezslő, június 29. Buza helyben 20.50 márka (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márka (= 12.— frt). Rozs helyben 15.80 márka (= 9.29 frt). Zab helyben 10.50 márka (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, június 29. Buza holsteini 190—205 márka (= 11.17—12.06 frt). Rozs meklenburgi 145—155 m. (= 8.53—9.11 frt.) Rozs orosz 93—94 márka (= 5.46—5.52 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Paris, június 29. (Mégnyitás.) Buza folyó óra 25.25 frank (= 12.04 frt). Buza júliusra 24.25 frank (= 11.57 frt). Buza július-aug.-ra 23.75 frank (= 11.33 frt). Buza 4 utolsó óra 21.35 frank (= 10.18 frt). Rozs folyó óra 16.85 frank (= 8.03 frt). Rozs júliusra 16.10 frank (= 7.68 frt). Rozs július-aug.-ra 15.— frank (= 7.15 frt). Rozs 4 utolsó óra 13.50 frank (= 6.43 frt). Minden 100 kilónkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Paris, június 29. (Zárlat.) Buza folyó óra 24.80 frank (= 11.82 frt). Buza júliusra 24.50 frank (= 11.69 frt). Buza július-augusztusra 23.90 frank (= 11.40 frt). Buza 4 utolsó óra 21.45 frank (= 10.23 frt).

Liverpool. Gabonapiacz. Amerikai buza 5 p., orosz 2 p., tengeri 2 p., liszt 1 p.-vel alacsonyabb. Időjárás szép.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Berlin, június 29. Májusi járadék 101.30. Osztr. aranyjádék 103.—, Magyar aranyjádék 102.75, Magyar koronajádék 99.50, Osztrák hitelrészvény 224.60, Osztrák-magyar államvasut 153.50, Déli vasut 33.40, Bustiehrádi vasut 304.75, Osztrák bankjegy 170.—, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.65, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.75, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.39, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 92.40, Laura-kohó 206.50, Harpeni 184.—, Olasz központi vasut 133.50, Török sorsjegy 113.25, Ezüstjádék 101.30.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 223.75, Osztrák-magyar államvasut 153.50, Déli vasut 33.40, Magyar aranyjádék 102.75, Discontó-társaság 198.75 forint. Irányzat gyengült.

Frankfurt, június 29. (Zárlat.) 4-2% ezüstjádék 85.80, 4% osztrák aranyjádék 102.90, 4% magyar aranyjádék 102.60, magyar koronajádék 99.40, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar bank 771.—, osztrák-magyar államvasut 310.25, déli vasut 69.68, Elbe-völgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.70, londoni váltóár 20.387, párisi váltóár 80.766, bécsi bankverem 226.50, villamos részvény 139.—, alpesi bányarészvény 136.50, 3% magyar arany-kölcsön 89.—, 4-2% papírjádék 86.05. Az irányzat csendes.

Frankfurt, június 29. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészv. 305.87, Déli vasut 69.—, Osztrák-magyar államvasut 310.12.

Frankfurt, június 29. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 303.87, Déli vasut 69.— Az irányzat csendes.

Hamburg, június 29. (Zárlat.) 4-2% ezüstjádék 86.20, osztrák hitelrészvény 304.25, osztrák-magyar államvasut 773.—, déli vasut 163.—, 4% osztr. aranyj. 102.70, 4% magyar aranyjádék 103.—, olasz járadék 92.60. Az irányzat gyengült.

Paris, június 29. Új 3%-os francia járadék 102.52, 3 1/2 százalékos francia járadék 106.30, 3 1/2 százalékos francia járadék 106.20. Osztrák földhitelintézet 1298, Osztrák-magyar államvasut 780.—, Osztrák aranyjádék 102.80, Déli vasuti elsőbbség 388.—, Alpesi bánya 346.—, Török dohányrészvény 291.—, Török sorsjegy 109.50, Olasz járadék 93.62, Spanyol kölcsön 33.93, Otomanbank 555.—, Rio Tinto 655.50, Debeers 691.50, Kastrand 125.50, Chartered 59.50, Randfontein 33.60, Meridional 688.

London, június 29. (Zárlat.) Angol consolok 111.5/8c. déli vasut 7.—, spanyol járadék 34.13. olasz járadék 92.87, 4% magy. aranyjádék 102.50, 4% rupia 62.63, Canada pacific vasut 85.87, lezárt kamat 1.25, ezüst 27.63, Bécsi váltóár 12.14. Az irányzat kedvtelen.

New-York, június 29. Ezüst 59.18.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. június 30-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató: Föld Zsigmond.

A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.)

Bohózat 3 felvonásban. Irla: Alexandre Bisson. Fordította: Kúvessy Albert.

Kezdete 7 órákor.

BUDAI SZINKÖR.

A szerelem bolondjai.

Színmű 4 felvonásban. Kezdete 7 órákor.

KISFALUDY-SZINHÁZ Ó-BUDÁN.

Igazgató: Felfér Dezső

Mi történt az éjjel?

Kezdete 8 fél órákor.

Ős-Budavára

Ma, csütörtök, június hó 30-án

Színész- és Artista-vásár.

Uj! Ferbliparti. Uj!

Bohóság Krausz bácsitól.

Krausz bácsi Sziklai Kornél Goldstein Számi Gyöngyi Izó Kettős. Előadják Tacianu Sándor és Sziklai Kornél. Az előadásban részt vesznek: Békési, Németh József, Kalmár stb. Bucsu-estélye Newsky, Usrani, Alexander stb.-nek.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekekjegy 10 kr.

Mérsékelt árú belépő-jegyek az összes dohánytözsdekben. Rezervált páholy-jegyek elővételeiben Patzik Lujza dohánytözsde jében (Szervita-tér.)

HILLEBRAND-féle

sörcsarnok és étterem.

Üllői-ut, az Iparművészeti palotával szemben, a klinika közvetlen közelében.

Az orvostanhallgatók találkozóhelye.

Kitűnő magyar és francia konyha, tisztán, kezelet bel- és külföldi borok. Minden időben frissen csapolt kőbányai sör.

Diszos kerthelyiség.

Pontos kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Mindkét villamos vasút megállóhelye.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségeiben egész nap

katonazene.

Étkezés teríték szerint.

Pontos kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

Ki pénzt akar

megtakarítani a fábbelínél az egyen csak

Fernolendf-féle fénymázt, színes oxipőhöz csak 1033

Fernolendf-féle fénycrémet, mert ezek adják meg a legjobb fényt és óvják meg a bőrt tartósan.

A legjobb fémtisztítószer Fernolendf fehér

◆ fémpasztája ◆

hátogdobozokban és szappanformában, bejegyzett védjeggyel a „vörös karussal.”

Mindenütt kapható.

ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.

Csász. kir. szab. gyár.

ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.

Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21.

Budapest, V., Lipót-körút 24. szám.

A sok értéktelen utánzat miatt tessék a nevemre jól ügyelni.

ST. FERNOLENDT.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyászatokra ajánlott

„Malátasör”

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Több kiállításí díjakkal kitüntetve

Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár

Justus Sándor és fia

Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.

ajánlja

gördülő faredőnyeit

accélpánttal vagy hervedorral összekötve.

szabadalmazott hengszerkezetével !!

és minden szakba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógus ingyen és bérmentve. Telefon 23-08.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alapítke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az enemi külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Korányi Frigyes és dr. Kéty Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk valóságos gyógyszer.

Árak vidékre:

Nagy láda: 60 kis palaczk 8 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palaczk 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasuti állomásra szállítva utánvétellel.

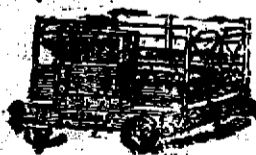
Hónapokig eltartható. A ládákért és palaczkokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadják: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktárosaink. Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana buffetben Váci-körút 12.

Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.

A szabadalmazott

„FAIRBANKS”-mérlegek

százados rendszerűek, tolosúlyos lémmérőkkel bírnak és a híd min den pontján egyenlően mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különböző méretek, gazdaságok, középök és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk. Gazdasági egyenlítő tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS” mérleg- és gépgyár-részvénytársaság.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrássy-ut 14. sz. intézendők.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyékét jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepeességi váazonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

földszint	Bolt-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	3 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres és 1 kisebb munkatoreu, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pinco és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-fürdő, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utcai szoba, elő-fürdő, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pinco és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parketát fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

Írógép.

A Blickensderfer amer. klaviatur-írógép az összes létező rendszereket mindenben felülmulja. Páratlan előnyök. Írása látható, nincs szalagja, kiváló referenciák. 50%-al olcsóbb ár! Schulhof Gy., V. ker., Váci-körút 80. sz.

Előfizetések

és Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában, VIII., József-körút 65. szám

Kerékpáröltönyök 10 frt. Kerékpár-pellerine 5 frt. Havelok 8 frt. Loden-öltönyök 15 frt.

Rothberger Jakab és fia kir. udvari szállító-nál Budapest, IV., Váci-utca 23.

A Magyar

Asphalt-részvénytársaság

Budapest, Andrássy-ut 30. sz.

elvállalja jótállás mellett, legolcsóbban 840

Aszfalt-burkolatok

fektetését és nedves lakások, pincozók stb. gyökerező szárazzá tételét.

TELEFON.

ADRIA kerékpárok

városi raktár

a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69.

a Plasztikon épületében létezik.